

PROF. DR HAB. MARIAN KALLAS

6 czerwca 2020 r. zmarł prof. dr hab. Marian Kallas, wieloletni pracownik naukowy Wydziału Prawa i Administracji UMK, specjalista historii administracji oraz historii państwa i prawa polskiego, członek czynny Wydziału Nauk Prawnych TN KUL.

Urodził się 3 grudnia 1938 r. w Kościerzynie. W 1955 ukończył Liceum Ogólnokształcące TPD w Starogardzie Gdańskim i podjął studia historyczne na Wydziale Humanistycznym UMK w Toruniu. Ukończył je w 1960 r., broniąc pracy magisterskiej napisanej pod kierunkiem Witolda Łukaszewicza.



Po studiach pracował jako nauczyciel w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Rakietowych i Artylerii (1960-1961) w Toruniu oraz w I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu (1961-1962).

W 1962 r. został zatrudniony jako asystent na Wydziale Prawa UMK w Toruniu. W 1968 r. uzyskał na tej uczelni stopień naukowy doktora na podstawie rozprawy *Konstytucja Księstwa Warszawskiego z 22 VII 1807 r., jej powstanie, systematyka i główne instytucje w związku z praktyką i ustawodawstwem szczegółowym*, której promotorem był prof. Wojciech Hejnosz. W 1975 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku i rozprawy *Organy administracji terytorialnej w Księstwie Warszawskim*, przedstawionej na UAM w Poznaniu. W 1992 r. otrzymał tytuł profesora nauk prawnych.

Na UMK pracował do 2004 r., od 1997 na stanowisku profesora zwyczajnego. W latach 1978-1990 kierował Zespołem Konstytucjonalizmu Polskiego XVIII-XX wieku. W latach 1995-1998 był kierownikiem Katedry Historii Państwa i Prawa Polskiego.

Od 1998 pracował także w UKSW, gdzie kierował Katedrą Historii Prawa na Wydziale Prawa Kanonicznego. Został również kierownikiem Katedry Historii Ustroju i Prawa na wydziale Prawa, Administracji i Integracji Europejskiej Wyższej Szkoły Menadżerskiej w Warszawie, a także dziekanem

Wydziału Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie. Był związany również z Wyższą Szkołą Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. E. Lipińskiego w Kielcach. Współpracował z Wyższą Szkołą Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego w Warszawie i Wyższą Szkołą Humanistyczno-Ekonomiczną we Włocławku.

W swojej pracy naukowej zajmował się głównie dziejami Polski w kontekście konstytucjonalizmu, parlamentaryzmu i administracji. Specjalizował się w historii ustroju Polski od XVIII do XX wieku. Jest autorem blisko 200 publikacji naukowych, m.in. *Józefa Kalasantego Szaniawskiego nieznaną projekt konstytucji dla Wielkiego Księstwa Poznańskiego (1815 r.)* (Toruń 1970), *Konstytucja Księstwa Warszawskiego: jej powstanie, systematyka i główne instrukcje w związku z normami szczegółowymi i praktyką* (Toruń 1970), *Organy administracji terytorialnej w Księstwie Warszawskim* (Toruń 1975), *Sejmy na Zamku w czasach Księstwa Warszawskiego* (Warszawa 1987), *Mała Konstytucja z 1992 r.* (Warszawa 1993), *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (Warszawa 1997), *Historia ustroju Polski* (Warszawa 2005).

Od jesieni 1980 r. był działaczem Komisji Konsultacyjno-Porozumiewawczej Podstawowych Organizacji Partyjnych, czyli tzw. struktur poziomych PZPR i Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania w Toruniu. W 1981 r. był internowany w Potulicach, Jaworzu i w Iławie. W latach 1989-1990 był członkiem Komitetu Obywatelskiego w Toruniu. W latach 1989-1991 był ekspertem Komisji Konstytucyjnej Senatu RP.

W 2000 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, a w 2014 r. Krzyżem Oficerskim tego orderu. W 2015 r. otrzymał Krzyż Wolności i Solidarności.

Był sekretarzem generalnym Towarzystwa Naukowego w Toruniu, poza tym członkiem Towarzystwa Naukowego KUL, Bydgoskiego i Włocławskiego Towarzystwa Naukowego, Stowarzyszenia Archiwistów Polskich czy Polsko-Niemieckiego Stowarzyszenia Prawników.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Warszawie 19 czerwca 2020 r. w Domu przedpogrzebowym na cmentarzu wojskowym na Powązkach. Ceremonia pogrzebowa 20 czerwca 2020 r. w kościele pw. św. Mikołaja na Leszczyńskich w Gdyni Chyloni.

*Na podstawie materiałów internetowych**
opracował Stanisław Sarek

* <https://www.umk.pl/wiadomosci/?id=26792>; https://pl.wikipedia.org/wiki/Marian_Kallas;
<https://www.nekrologi.net/kondolencje/marian-kallas/57250375>.